

Lørdag

Godt Nytt År

Godt nytt år
fra team cape2cape >>

Fantasien som utvises blant de ulike kollektivmidlene her i Vest Afrika er formidabel. Hvor trafiksikkert det er, kan vel kanskje diskuteres.

Norsk

Vi bodde like ved fiskelandsbyen Mbour og det var hektisk aktivitet fra tidlig morgen.

Julen er en fantastisk tid dere... Tid til familiehygge, gjenforeninger og ettertanke. Julen er den tida på året hvor vi liker å gi litt ekstra til de vi er mest glad i og som står oss nærmest, og hvor vi har mulighet til å sette av tid til hverandre og bruke litt ekstra energi med å være snille og greie.

Tekst og foto: Jarle Auset

For oss som har vært borte fra den norske julen et par sesonger, blir disse merkedagene en tid hvor det grubles mye på hva som egentlig foregår der hjemme akkurat nå. Du vipper opp munnstykket på mobiltelefonen og trykker nummeret til hjemmefronten og spør: *Hva gjør dere a? Hva skjer a? Hva skal dere spise i dag da?*

Hadde jeg ringt hjem for ti år siden, ville svarene egentlig gitt seg selv. Det har alltid vært bestemte ting som skjedde til nøyaktig samme tid hver eneste dag i hele julen. Nå ser det ut som det er blitt mer uorden i tradisjonene slik at det er vanskelig å følge med hvor familien min er, eller hva de gjør og hvorfor i all verden de gjør det der. Ikke minst rotes det også med hva de spiser til hvilke måltider.

Når en sitter nede på et kon-

inent så langt fra de årlige juletradisjonene, blir en mer bevisst på hvor viktig denne høytiden egentlig er.

En kvinne til besvær

Cape2Cape befinner seg fortsatt i den vestlige delen av Afrika, og hvis du måler med to fingrer på kartet, er det ikke rare progresjonen siden siste leserbrevet fra Ghana. Det skulle ha vært feiring i Essaouira i Marokko, men vi har slitt litt med gjennomsnittsfarten de siste fire månedene. Mitt mekaniske reisefølge (les: Betsy) har hatt en tragisk høst og førvinter dette året, men er fortsatt sterk i troen på at hun skal få meg hjem.

Når jeg møter likesinnede her nede på det afrikanske kontinentet, referer vi som regel til bilen vår som et familiemedlem. Derfor virker det rart hvis noen ennå ikke har «døpt» kjærra si, eller som jeg sier «kjæringa»

si. Min heter fortsatt Betsy, og til tross for et turbulent samboerforhold, har jeg aldri vært inne på tanken å skille meg med henne.

Vi har lært å leve sammen på godt og vondt. Til tross for at noen tror at det er min skyld at hun har vært innlagt så lenge og ofte, er vi blitt enige om å skyldte på en tredjepart. Jeg godtar hennes skavanker, og hun godtar mine feil. I det hele tatt å tenke på å skille lag er uhorst, sjøl om jeg kan snu meg og heve øyenbrynene etter en yngre og smidigere i blant.

«Klådd» på

Siden min mor og Geir Blakstad var på besøk, og vi først reparerte og deretter skiftet ut ny girboks, har Betsy forbrukt tre bokser til. Disse har vært åpnet og «klådd» på, andre har vært kloner fra andre bilmerker. Vi tror kanskje at «klången» kan

være årsaken til de repeterende problemene vi har opplevd her i Vest Afrika, samt at kompetansen på akkurat mitt bilmerke har vært mangelfull. Over hele kontinentet er gjennomgangstonen blant alle mekanikerne at «ja, dette kan vi fikse...». I begynnelsen tror du på utsagnet, men etter hvert som du lærer Afrika å kjenne, forstår du at «jeg ikke forstå...» enten ikke finnes i vokabularet deres eller at det faktisk er uhøflig å si at du ikke forstår, ikke kan eller ikke vet.

Afrikansk jul på norsk

Nå er det derimot jul, og alle tunge stunder er glemt. Vi fokuserer mest på å være vanlige turister og har fått god norsk hjelp til å gjennomføre denne oppgaven. Jeg nevnte at familiehygge, gjenforeninger og ettertanke er de viktigste pilarene i min julefeiring, og jeg har vært så heldig å få møte både ven-

ner og slekt her i Senegal. Rune Ovlén er representanten blant venneflokkene og Eli Størset skal være familie (vi har organisert det slik at vi er nyskiilt, men fortsatt gode venner...).

Vi nordmenn er flinke til å ivareta tradisjoner også når vi er i utlendighet. Følg med i avisene i dagene etter 17. mai og se det entusiastiske engasjementet av «norske utlendinger» i forbindelse med nasjonaldagen. Noe særlig dærligere er vi ikke med å profilere norsk julefeiring heller. Jeg selv har vært med på å lage sprøstekt svineribbe i et land hvor grisemor sjøl er bannlyst. Spist rømmegrot med treskje i Karibien, gått julebuk i Sør-Afrika, spist hjemmelaget leverpostei og norsk koldtbord i Las Palmas og nå som toppen på kranssekaka, spist norsk pinnekjøtt i Senegal, Afrika.

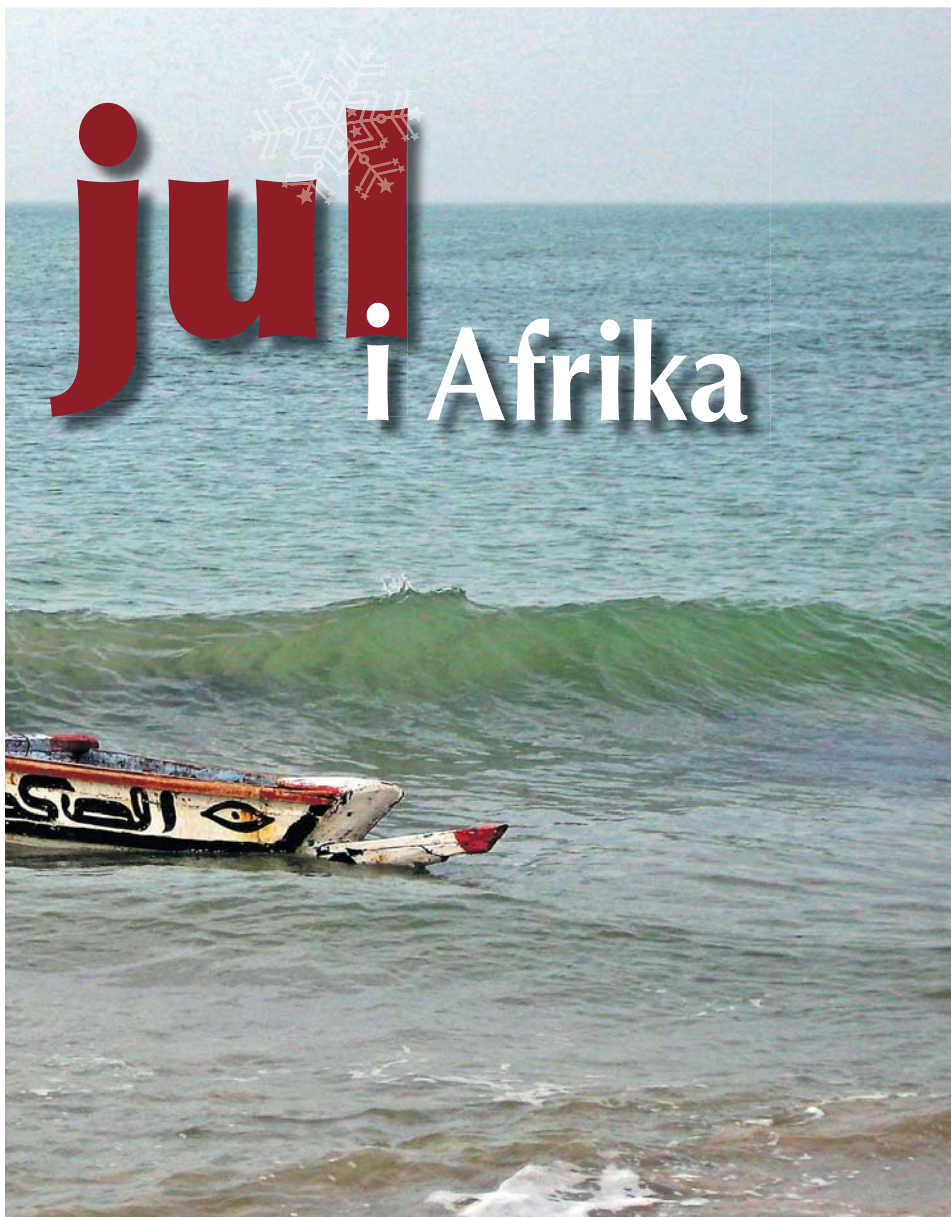

Foto: Eli Størset.

Fiskebåtene ligger klare i sjøkanten, her vakkert dekorert med Sengals flagg. Foto: Eli Størset.

Pinnekjøtt på første juledag i god norsk juletradisjon.

Typisk norsk

I de tre dagene vi feiret jul ved kysten i Senegal, var vi så heldige å ha ferieparadiset helt for oss selv. Det ga oss nok albuemot til å gjøre noen små forandringer som pynting av bungalowen med julelys, spille norsk julemusikk på medbrakte høyttalere og ta over hele restauranten inkludert kjøkkenet og kjøkkensjefen. Eli ankom på selveste juleaften. I ryggsekken hadde hun lurt med seg hjemmelaget pinnekjøtt, og gjett om det falt i smak.

Palmer, båter og skremmende treskulpturer ble byttet ut med norske juleeffekter. Det var visst mer enn bare sau i sekken til Eli. Glitter og stas, julelys og juleservietter, og i bakgrunnen ljomt Sissel Kyrkjebøs fløyelsmyke julestemme gjennom hele restaurantlokalet. Vi feiret første juledag som om vi aldri hadde forlatt moder jord. Selv

temperaturen var riktig, da 28 grader stemte godt overens med enhver norsk julestue, der peisen full av bjørkekubber står i full kok og vinduene er godt lukket. Etter dette etegilde vil Eli alltid settes i forbindelse med Gros uttrykk «Typisk norsk å være god...».

Akkurat som i den norske juleheimen, ble vi svette og stappmette, og den medbrakte juleakevitten gjorde at vi ble akkurat like susete i hodet som hjemme også. Vi satte ikke punktum med dette, vi hadde flere godsaker på lur. Rune hadde også en gavesekk full av norsk jul og som ikke bare hadde en kilometer med juletrelys, men også spekemat i alle varianter, julekaker, nisseluer og mye mer.

Kommersiell jul

Både i det østlige og i den vestlige delen av Afrika er det blitt

en kraftig profilering av det vi kjenner som vestlig kommersiell jul. En skulle nesten tro at den norske handelsstand har vært på «misjonstokt» til den tredje verden og etterlatt seg alle eskene med julepynt.

I land hvor det til og med er størst innslag av den muslimske tro (som her i Senegal), er det «våre» julesymboler som snø og juletrær som dominerer. Jeg vil tro at julenisse-symbolet selger like godt i Afrika som i hjemme i Drøbak. På et sted hvor temperaturen sjelden kommer under pluss 17 grader, ser du snødekte julesleder, nisser og reinsdyr danse nedover de store butikkvinduene som tidsriktig er innrammet i fine border med kunstsnø fra sprayboks. De store hotellene og kjøpesentrene har helt sikkert like store kasser med julepynt som selveste Gertrud Sand fra Trøndelag. Hvorfor det er blitt slik er ikke lett å si, men

turistene som valfarter de største turiststedene på kontinentet må vel ta sin del av «skylden»?

Jul uten kaos

Når du beveger deg ute på landsbygda, er dette et ukjent fenomen. Blant de kristne familiene feires julen slik vi gjorde det før i tiden, lenge før vi fikk kaotiske julegater og før Jesus hadde gått konkurs, hvorpå Nissen så finurlig kjøpte boet.

Landsbyfamiliene samles til fest og slektninger kommer langveisfra med nye spennende inntrykk og historier. Det er gjerne maten med de ekstra kjøttstykkene som er forskjellen på jul og hverdag. Gaver pakkes ikke inn, men barna får gjerne sukkertøy eller nye klær hvis avlingen eller året har vært godt.

Er det lov å si at menneskene her nede er flinkere til å forbinde jula med det kristne budskapet også? Julia i Afrika er

faktisk mye kortere enn hjemme hos oss da de ikke har noe som kalles førjulstid med kjøpepress, julebord, pynting av hjemmet og heller ikke deltar i den store jakten på den perfekte julegrana.

Nyttårsønsker og forsetter

Cape2Cape-eventyret ruller videre, og vi klatrer opp til den nordlige delen av Afrika. Til tross for tidstap og økonomiske utfordringer, har vi som målsetting fortsatt å nå Nordkapp før vi gir oss. Hva som skjer videre over nyttår må du nesten finne ut på egen hånd, da det fortsatt gis daglige oppdateringer på www.cape2cape.no

Vi ønsker alle lesere en riktig hyggelig nyttårsfeiring og mitt nyttårsforsett vil bli å gi «kjærringa» mindre juling, bedre veier og lettere girskifte, samt skrive kortere setninger.

Godt nytt år!